

MUISTIO

Kokemäenjoki –ryhmä

8. kokous

Aika: Keskiviikko 25.03.2009 kello 09.30 – 14.20
Paikka: Cafe Hellman, Friitalan nahkamaailma, ULVILA

1. Avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Kokoukseen osallistui 21 henkilöä.

2. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin.

3. Ajankohtaiset vesistöasiat Ulvilassa

Eija Kannisto esitteli Ulvilassa käynnissä ja vireillä olevia vesistöhankeita. Esitys on muistion liitteenä 1.

MAKU-hanke on pilottihanke, jolla on myös valtakunnallista merkitystä: soranottoalueiden maisemointeja on toteutettu valtakunnallisesti melko vähän, vaikka kartoituksia on tehty. Pentti Nevalainen otti esille ja lupasi selvittää paikallisen osakaskunnan mahdollisuudet tulla mukaan hankkeeseen omarahoitusosuudella.

Levajärven esiselvityshankkeen raportti on saatavissa www.ymparisto.fi/satavesi > Ohjelman toiminta > Hankkeet > Paikalliset hankkeet > Levajärvi. Santtu Ahlman kertoi, että jatkohanke on valmisteilla, mutta koska neuvottelut maanomistajien kanssa lintutornin sijoituspaikasta ovat kesken, ei hankesuunnitelmaa tai rahoitushakemusta ole vielä laadittu.

Harjunpäänjoen suiston siirtämistä on suunniteltu Porin tulvasuojeluhankkeen yhteydessä. Ulvilassa asia on herättänyt kiivasta vastustusta. Samaan aikaan odotetaan ympäristölupaviraston päätöstä Harjunpäänjoen kalataloudellisesta kunnostuksesta. Mahdollisella suiston siirtämisellä olisi myös kalataloudellisia vaikutuksia: suiston siirtäminen viivästyttäisi kalojen nousua jokeen noin 10 vuotta. Porin kaupungilta toivottiin jatkossa avoimempaa suunnittelua asiaan liittyen.

Kirkkojuovan virkistyskäytöstä on laadittu aiemmin selvityksiä, mutta suunnitelman mukaista kunnostusta ei ole toteutettu maanomistajien vastustuksen vuoksi. Kirkkojuopaan on kuitenkin rakennettu kaksi pohjapatoa, mutta padot ovat olleet luvattomia. Monien käännteiden jälkeen juovan suulla olevalle padolle on saatu lainvoima ja toinen pato on purettu. Kymmenisen vuotta sitten on toteutettu myös ruoppauksia, mutta niiden vaikutus on jo ohi. Uoma on edelleen kunnostuksen tarpeessa: se on liettynyt ja virtaamaltaan pieni. Alueelle on päätetty laatia uusi kunnostussuunnitelma Ulvilan kaupungin teknisen osaston toimesta, mutta asiaa ei ole viety eteenpäin. Myöskään tälle vuodelle suunnitelmien laadintaan ei ole osoitettu rahoitusta.

Pappilanlammella on tehty kunnostukseen liittyvät selvitykset 1990-luvun puolivälissä. Kunnostustoimiin on osoitettu myös rahoitusta, mutta toimenpiteet ovat jääneet toteuttamatta. Syynä ovat olleet mm. maanomistusolosuhteet (alue on pääosin yksityisessä omistuksessa) sekä suuret näkemuserot kunnostuksen toteutustavoista. Erimielisyyttä on ollut mm. lasku-uoman kunnostuksesta: tulisiko se säilyttää luonnontilaisena koskeikkona vai kaivaa ja raivata avoimeksi. Joitain pieniä kunnostustoimia alueella on kuitenkin tehty Porin ja Ulvilan kaupunkien toimesta. Vesikasveja on niitetty 2007 ja pajukkoa on raivattu. Lisäksi uimarantaa on ruopattu ja kunnostettu muutoin. Alueelle on suunniteltu myös luontopolku, mutta sitä ei ole toteutettu. Esillä

on ollut myös mahdollisuus kaavoittaa alue yleiseksi virkistysalueeksi ja tähän perustuen lunastaa alue kunnan omistukseen.

4. Kokemäenjoki Life -hanke

Tapio Aalto esitteli hankkeen sisältöä ja toteutettuja toimenpiteitä (liite 2).

Puurijärven vedenpinnan noston kustannukset on arvioitu noin kaksinkertaisiksi alkuperäiseen kustannusarvioon verrattuna. Koko työlle on kustannusten pienentämiseksi haettu ympäristöluvan muutosta: pato rakennetaan säännöstelypadon sijasta pohjapatona siten, että vedenpinnan nosto jää noin 10 cm suunniteltua alhaisemmaksi, jolloin Kyttälän alueen pengerryksistä voidaan luopua. Myös kaivualueiden laajuudesta joudutaan tinkimään. Kaivuita on tehty tähän mennessä 6,5 ha ja kokonaistavoite on noin 12 ha. Kaivuutyöt ovat kärsineet kahden edellisen talven sääoloista ja vuonna 2008 tehtiin tämän vuoksi koeluontoisesti myös proomukaivuita avovesikaudella keväällä ja syksyllä. Ongelmana proomukaivuussa ovat hitaus, hinta ja ajoittuminen lyhyelle ajanjaksolle (lintujen pesinnät huomioitava). Hehtaarihinta jään päältä 1-1,5 metrin syvyyteen kaivettuna on 50 000 € (sis alv), proomukaivuu on 2-3 kertaa kalliimpaa.

Uusien tutkimusten mukaan lintuvesikunnostus saattaa hyödyntää kalastoa siten, että kilpailuolosuhteiden muutosten vuoksi linnusto kärsii. Kunnostuksen velvoitetarkkailulla ja muilla seurannoilla seurataan kunnostuksen vaikutuksia sekä vaikutusten kestoa.

Päätettiin retkeillä viikolla 33 hankkeen kohteilla mm. Preiviikinlahdella, jossa työt ovat tuolloin parhaillaan käynnissä.

5. Kokemäenjoen käyttötieto -hanke

Kari Ylikoski kertoi hankkeen taustasta. Epävirallinen yhteistyöryhmä on pohtinut jo pitkään Kokemäenjoen erityiskysymyksiä (mm. sortumat ja suuret vedenkorkeuden vaihtelut) Nakkilan alueella. Pari vuotta sitten nousi esille idea jokeen liittyvän tiedon keräämisestä ja esilletuomisesta paikkatietoa hyödyntäen. Hanke on nyt saanut rahoituksen. Kokonaisbudjetti on 100 000 €.

Hankepäällikkönä maaliskuun alussa aloittanut Ilkka Jussila esitteli hanketta (liite 3). Lopuksi osallistujat vastasivat kyselyyn, jonka tuloksia hyödynnetään hanketyössä (liite 4). **Vastauksia kyselyyn voi toimittaa myös myöhemmin osoitteeseen ilkka.jussila@utu.fi.**

6. Maatalouden vesiensuojelu Kokemäenjoen vesistöalueella

Pasi Salmi esitteli vesienhoidon toimenpiteitä Kokemäenjoen vesistöalueella maatalouden osalta (liite 5) sekä TEHO-hankkeen toimintaa (liite 6). Eija Mutila esitteli kosteikkojen perustamisen ja hoidon rahoitusmahdollisuuksia (liite 7).

Tuki kosteikon perustamiseen voi olla enintään 4 000 €/ha. Todettiin tuen olevan riittämätön - esimerkiksi vesienhoitosuunnitelmassa kosteikon perustamisen keskimääräisiksi kustannuksiksi on arvioitu 14 000 €/kosteikko (koko keskimäärin noin hehtaari).

7. Kehittämishojelman tilanne

Sihteeri pyysi kokouksen osallistujilta kehittämishojelman toimenpidetaulukon täydennyksiä ja päivityksiä hankkeiden tilanteesta. **Täydennyksiä voi toimittaa sähköpostitse myös kokouksen jälkeen.**

Sihteeri esitteli vesistöhankeiden rahoitusmahdollisuuksia ja rahoitusvälineiden tämänhetkistä tilannetta perustuen mm. SATAVESI-ohjelman ja hankerahoittajien välisen palaverin sisältöön. Esitys on muistion liitteenä 8. Keskustelussa todettiin, että konkreettisia hankkeita tarvittaisiin enemmän, mutta rahoitusvälineet ovat suunnittelupainotteisia.

8. Ajankohtaista

Minna Uusiniitty-Kivimäki esitteli SATAVESI-ohjelman ja Selkämeren teemavuoden ajankohtaisia asioita (liite 9).

9. Mahdolliset muut asiat

Muita asioita ei ollut.

10. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään tiistaina 3.11.2009. Retkeily Kokemäenjoki Life-hankkeen kohteisiin järjestetään viikolla 33 (sihteerin huomautus: retki on sittemmin päätetty järjestää 6.8.).

11. Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.20.

Muistion laati 5.6.2009
Minna Uusiniitty-Kivimäki

Liitteet:

1. Vesistöasioita Ulvilasta
2. Kokemäenjoki Life
3. Kokemäenjoen käyttötietohanke
4. Kyselylomake
5. Maatalouden vesienhoito Kokemäenjoen vesistöalueella
6. TEHO-hanke
7. Kosteikkojen perustaminen ja hoito
8. Rahoituskatsaus
9. Ajankohtaista SATAVESI-ohjelmassa